

S PREZIROM ODBACUJEM VAŠU PRESUDU!

*“Suci. Slobodan Praljak nije ratni zločinac!
S prezirom odbacujem vašu presudu!”*

Slobodan Praljak, 29.11.2017.

Miroslav Tuđman

Producenti programirane krivnje

Hrvatska je službena politika već u studenome 1991. uputila apel stranim državicima i glavnom tajniku UN-a za formiranjem *Međunarodnog suda za ratne zločine*, zbog zločina počinjenih u agresiji na Hrvatsku:

Također apeliramo na Vas da podržite inicijativu za formiranje Međunarodnog suda za ratne zločine protiv hrvatskoga naroda i drugih nesrpskih naroda, pa i protiv lojalnih Srba, pred kojima savjest međunarodne zajednice više ne bi smjela zatvarati oči.¹

Više je nego znakovito da zločini počinjeni od strane JNA i srpskih paravojnih postrojbi protiv hrvatskoga naroda u Vukovaru i Škabrnji, nisu bili dovoljan razlog međunarodnim čimbenicima da odgovore na apel Hrvatske. "Međunarodni kazneni tribunal za bivšu Jugoslaviju"² (MKSJ) ustanovljen je 25. svibnja 1993. rezolucijom Vijeće sigurnosti UN-a.³ MKSJ

1 Pismo predsjednika dr. Franje Tuđmana Glavnom tajniku UN-a i stranim državicima, 21. studenoga 1991., *Tuđmanov arhiv*, prva knjiga, str. 479-480.

2 Eng. International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia.

3 Puni naziv suda glasi "Međunarodni tribunal za kažnjavanje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na području bivše Jugoslavije" (engl. *International Tribunal for the Prosecution of Persons Responsible for Serious Violations of International Humanitarian Law Committed in the Territory of the Former Yugoslavia since 1991.*)

počeo je raditi 1994., te nakon 24 godine od utemeljenja, koncem 2017. prestaje s radom.

Nakon 24 godine „statistička“ bilanca Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju je sljedeća: MKSJ podigao je optužnice protiv 161 osobe, a osuđeno je njih 90. Osuđena su 64-ica Srba i Crnogoraca, a 18 Hrvata su kažnjeni sa 6 do 25 godina zatvora. Izrečeno je ukupno šest doživotnih kazni i sve su ih dobili Srbi.⁴ Političke i pravne pak ocjene smisla, rada i učinkovitosti Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju su oprečne, ne samo u državama nastalim raspadom Jugoslavije, nego i među stručnjacima i teoretičima međunarodnoga prava i međunarodnih odnosa.

Na koncu mandata postavlja se političko i pravno pitanje ocjene opravdanosti i učinkovitosti MKSJ, utemeljenog sa svrhom da u razumnome roku kazni počinitelje zločina u agresiji na Hrvatsku i ratovima u BiH. Nažalost, glavni akteri agresije na Hrvatsku i nalogodavci počinjenih zločina u agresiji na Hrvatsku nisu ni optuženi a kamo li osuđeni. Vojni vrh JNA koji je planirao i okupirao 30% Hrvatske i 70% Bosne i Hercegovine, a pritom je JNA počinila niz zločina nad civilnim stanovništvom, nije ni bio predmetom haških optužnica - sukladno sporazumu glavne haške tužiteljice Carledele Ponte s Beogradom o neotvaranju arhiva JNA.

No, nećemo se upuštati u političku ocjenu i pravnu procjenu politike Tužiteljstva i prakse haškoga Tribunala. Ocjenu njegova sveukupnoga rada treba prepustiti vremenu i povjesničarima.

Međutim, ostaje gorki dojam da je postupak zatvaranja MKSJ bio režiran tako da potvrdi politički smisao njegova mandata: izjednačavanje krivnje "svih strana" zbog ratova i raspada Jugoslavije. Naime, službeni je stav ureda haškoga Tužiteljstva bio „da su svi ratni lideri svih strana krivi za ratne zločine“,⁵ a razliku su vidjeli u tome da "Srbi su kopilad ... Dok su Hrvati podmukla kopilad".⁶

4 Iako je presudom šestorici BiH Hrvata, sud završio s radom, tri procesa: Karadžiću, Mladiću i Šešelju još nisu dovršena. Žalbe će preuzeti Mehanizam za međunarodne kaznene sudove, kao i ponovljeno suđenje bivšim pripadnicima srbijanske Službe državne sigurnosti - Jovici Stanišiću i Franku Simatoviću. (Izvor: <https://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/sto-ostaje-iza-haskog-suda-161-498256.html>).

5 Američki veleposlanik William Montgomery svjedoči „da smo direktno od Carledele Ponte čuli da se službeni pristup njene kancelarije temelji na stavu da su svi ratni lideri svih strana krivi za ratne zločine, a da zatim

Tribunal je 22. studenog 2017. osudio na doživotni zatvor generala Ratka Mladića jer je zapovjedio izvršenje genocida u Srebrenici. Znakovito je da Tužiteljstvo MKSJ oficira JNA Ratka Mladića, nije ni optužilo za jednako teške zločine počinjene u Hrvatskoj - od razaranja Zadra do Škabrnje.

Protuteža presudi Ratku Mladiću izrečena je nakon sedam dana, 29. studenoga 2017., a mjesec dana prije zatvaranja MKSJ. Implicitna je porukada MKSJ prestaje s radom izricanjem zadnje presude i to u predmetu IT-04-74-T šestorici Hrvata: dr. Jadranku Prliću, Bruni Stojiću, generalu Slobodanu Praljku, generalu Milivoju Petkoviću, Valentinu Čoriću i Berislavu Pušiću. Tako sud završava s političkom porukom, da JNA nije izvršila agresiju na Hrvatsku i BiH, Srbija nije agresor na BiH, a da je Hrvatska jedini agresor u ratovima tijekom raspada Jugoslavije i to na BiH.

Šestorica Hrvata su optužena da su bili članovi udruženoga zločinačkoga pothvata (UZP), koji je prema Tužiteljstvu imao za cilj stvaranje hrvatskoga entiteta u BiH, a „krajnji cilj“ bio je pripajanje toga entiteta Hrvatskoj te stvaranje „Velike Hrvatske“ - u nekom budućem vremenu. Taj se cilj prema Tužiteljstvu nije mogao ostvariti bez etničkoga čišćenja Muslimana, a budući da je u njemu sudjelovalo i političko i vojno vodstvo Hrvatske radi se o međunarodnom sukobu, te je slijedom toga Hrvatska bila agresor u Bosni i Hercegovini.

Osim političkoga i vojnoga vodstva Hrvatske te optužene šestorke, Tužiteljstvo sudionicima udruženoga zločinačkoga poduhvata smatra sve političke predstavnike hrvatskoga naroda u BiH, sve čelnike i članove HDZ-a u RH i BiH, pripadnike oružanih snaga, policije, izvještajnih službi RH, „te druge poznate i nepoznate osobe“:

... Među ostalim učesnicima bili su sljedeći: članovi rukovodstva i organa vlasti Herceg-Bosne/HVO-a (kao što je navedeno u paragrafu 25), uključujući razne

razmatra koji su to određeni zločini i kako da dokaže njihovu krivicu. Takvo gledište tada mi se učinilo – i još mi se čini – pogrešnim po mnogim osnovama. William Montgomery: *Struggling with democratic transition; After the cheering stops*. 2010., str. 114; citirano prema Slobodan Praljak. *Završne riječi obrane*, 21.2.2011.

- 6 Glavna haška tužiteljica citira mišljenje jednoga od tužitelja u svojem Uredu. Činjenica da je takvo mišljenje našlo svoje mjesto u memoarima glavne haške tužiteljice, vjerodostojno svjedoči o mentalitetu imperijalne bahatosti i predrasuda prem Hrvatima. Carla Del Ponte. *La Caccia – Io e i Criminali di Guerra*, str. 254. Citirano prema Slobodan Praljak. *Završne riječi obrane*, 21.2.2011.

funkcionere i članove vlade i političkih struktura Herceg-Bosne/HVO-a na svim nivoima (uključujući opštinske organe vlasti i mjesne organizacije); razni čelnici i članovi Hrvatske demokratske zajednice (dalje u tekstu: HDZ) i Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: HDZ-BiH) na svim nivoima, razni oficiri i pripadnici oružanih snaga Herceg-Bosne/HVO-a (kao što je opisano u paragrafu 25), razni pripadnici oružanih snaga, policije, bezbjednosnih i obavještajnih službi Republike Hrvatske, te druge poznate i nepoznate osobe.⁷

Ovako definirani sadržaj instituta *udruženi zločinački poduhvat* s neograničenim brojem sudionika ima za posljedicu potpunu inverziju pravne logike i povijesne istine. Pravna je logika izopačena jer polazi od aksioma **presumpcije krivnje**. Tužiteljstvo ne mora dokazivati nečiju krivnju, već optuženik mora dokazivati svoju nevinost, budući da UZP, prema Tužiteljstvu, čine članovi i dužnosnici HDZ-a, stranke koja je osvojila apsolutnu većinu u RH, te stranke HDZ BiH koja je dobila apsolutnu potporu hrvatskoga naroda u BiH. Ne samo da su svi dužnosnici i pripadnici tih stranaka, koji su na ishodu demokratskih izbora preuzeli vlast, članovi *udruženoga zločinačkoga pothvata* već su i „druge poznate i nepoznate osobe“ članovi *UZP-a*.

Zbog toga što su HDZ RH i HDZ BiH dvije sestrinske stranke, Tužiteljstvo na toj hipotezi izvodi zaključak da je Hrvatska agresor u BiH. Inverzija političkih zbivanja i povijesne istine time je potpuna: Hrvatska prestaje biti zemlja koja se brani od velikosrpske imperijalne politike i agresora već postaje država koju je MKSJ proglasio krivom za agresiju, a time i za rat na području bivše Jugoslavije.

Destrukcija povijesnoga konteksta, logike političkih zbivanja i ciljeva vojnih operacija onemogućila je svaku raspravu o činjenicama, zločinima i odgovornosti. Optuženici su proglašeni krivima i prije nego što je proces počeo, neovisno o dokumentima i svjedocima što ih je Tribunal prihvaćao a češće odbijao pod krinkom nedostatka vremena za njihovo konzumiranje, a ne relevantnosti za meritum stvari.

⁷ Brammertz, Serge. 11. juna 2008. Predmet br. IT-04-74-T. Druga izmijenjena optužnica. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju.

... pa postane moguće ono što nije bilo moguće

Ključne figure velikosrpske politike Milošević, Karadžić, Mladić prisilno su a ne dobrovoljno završili u Haagu, *a priori* odbijajući nadležnost i suradnju s MKSJ. Za razliku od njih hrvatska je šestorka dragovoljno došla u Haag 2004. godine, uvjereni u svoju nevinost i u nadi da će imati pošteno suđenje.

Proces dr. Jadranku Prliću, Bruni Stojiću, generalu Slobodanu Praljku, generalu Milivoju Petkoviću, Valentinu Čoriću i Berislavu Pušiću najduži je proces što je vođen na MKSJ, što znači da je Tribunalu trebalo 13 godina da shvati je li Hrvatska umiješana u rat u BiH, te da utvrdi njihovu odgovornost za zločine koji su učinjeni od strane Hrvata u Srednjoj Bosni i Hercegovini.⁸ Tužiteljstvo ih nije optužilo da su osobno počinili zločine ili da su naredili zločine. Tužiteljstvo je tražilo da budu osuđeni za zločine koje nisu zapovjedili, koje nisu mogli spriječiti i za koje nisu znali.

Iako je uvažilo niz njihovih žalbenih osnova, Žalbeno vijeće potvrdilo je kazne koje su izrečene u prvostupanjskoj presudi.⁹ Kada je predsjedavajući Žalbenoga vijeća sudac Carmel Agius¹⁰ pročitao presudu Slobodanu Praljku, general je izjavio:

“Suci. Slobodan Praljak nije ratni zločinac! S prezirom odbacujem vašu presudu!”

- i sljedećeg je trena pred kamerama oduzeo sebi život.

Nazočni i TV gledatelji u nizu zemalja ostali su u šoku, osim suca Agiusa koji nije shvatio što se zbiva i nastavio je čitati sažetak presude. Nevjerica, stres, strah, zgražanje, očaj, bol preplavili su hrvatsku javnost ali i uzdrмали same temelje haškoga Tribunala. Kolektivni šok i stres hrvatske javnosti i međunarodnoga gledateljstva prouzročili su

8 Nitkood optuženih nije negirao da su počinjeni zločini nad Muslimanima od pripadnika HVO, odnosno pojedinaca. Zato su i optužnica i presuda jednako nepravedne prema žrtvama koje nisu dobile zadovoljstina jer nisu osuđeni zločinci koji su počinili zločine.

9 Dr. Jadranko Prlić osuđen je na 25 godina zatvora. Bruni Stojiću, generalu Slobodanu Praljku i generalu Milivoju Petkoviću potvrđene su presude na 20 godina zatvora, a Valentinu Čoriću na 16 godina. Potvrđena je i presuda Berislavu Pušiću, osuđenom na deset godina zatvora. Oni su 2004. godine dragovoljno otišli u Haag. Prema odluci Žalbenoga vijeća vrijeme provedeno u zatvoru računa im se u zatvorsku kaznu.

10 Žalbeno vijeće činili su suci Carmel Agius, Liu Daqun, Fausto Pocar, Theodor Meron, Bakone Justice Moloto (<http://www.icty.org/x/cases/prlic/acjug/en/171129-judgement-vol-1.pdf>)

Praljkovapobuna protiv nepravde, odlučnost da ustraje na istini, njegov prezir prema nesposobnim sucima i očaj što više nema prostora i vremena dokazivati elementarnu činjenicu: *Slobodan Praljak nije ratni zločinac!*

Praljkov čin u haškoj sudnici nije bio teatralna gesta, niti bijeg od odgovornosti za svoje čine, niti gesta kukavice u strahu pred osudom, niti potez očajnika koji u depresiji bježi od kazne. To je bila 'hladna, racionalna logika' pobune protiv suda kao sile, Suda koji nije racionalno, dokumentirano dokazao da je Slobodan Praljak kriv. Suda koji je omogućio da „postane moguće ono što nije bilo moguće“.

Praljkov čin logična je posljedica moralnoga načela i uvjerenja da nije kriv, te da ne može prihvatiti osudu da je „ratni zločinac“. To je jasno i precizno rekao u svojoj završnoj riječi na suđenju:

Nisam kriv!

I ne mislim pritom na osjećaj krivnje. Hladno, racionalno, logikom koja je kritički provjeravana desetine puta - znam da nisam kriv.

Časni suče Antonetti; ako vaša presuda bude suprotna mom zaključku, ja ću, poštujući opće načelo opovrgljivosti svakog mišljenja, zaključka ili stava, otvoreno i hrabro preispitati svoj stav o vlastitoj odgovornosti.

Ako spoznam pogrešku, izdržavat ću kaznu jer ste vi pravični. Znat ću što sam mogao bolje, kako sam mogao bolje, gdje sam mogao bolje i kada sam mogao bolje; i to mišlju, riječju, djelom i propustom.

Ako me ne uvjerite, ako vaše tumačenje činjenica bude nedovoljno dobra ili pogrešno primijenjena spoznaja neke od društvenih znanosti:

pa postane moguće ono što nije bilo moguće,

pa postane jednostavno ono što nije jednostavno,

pa moć da se nešto učini postane prosta zamjena za želju ili htijenje,

onda ću ja biti u zatvoru samo zato jer je sud sila.

A to zbilja ne bi bilo ništa novo.¹¹

11 Predmet IT-04-74-T, TužiteljversusPrlic et al. ZavršnariječobranegeneralaSlobodanaPraljka, Ponedjeljak, 21 veljače 2011., str. 5210-5220. (Transkriptpreuzet s društvenih mreža.)

Činjenica da bi nakon pravomoćne presude bio na slobodi nakon nepune dvije godine – nije mogla utjecati na odluku čovjeka koji nije kriv.

Redefiniranje političkog konteksta i povijesnih činjenica

Ključni problem Bosne i Hercegovine kao višenacionalne države koju čine tri konstitutivna naroda - bio je i još uvijek jeste - ustavno uređenje koje treba definirati ravnopravnost i konstitutivnost tri njezina naroda.

Povijesna je pak činjenica da je međunarodna zajednica (MZ) od prvoga dana raspada Jugoslavije bila svjesna da su međunacionalni odnosi pravi uzrok i razlog sukoba u BiH. Zato je MZ uvjetovala priznanje BiH prethodnim dogovorom triju nacionalnih strana kao ustavnom uređenju BiH. Hrvatsko, muslimansko i srpsko vodstvo prihvatili su tzv. Cutileirov plan kao osnovu ustavnoga uređenja BiH. Izetbegović je dobio međunarodno priznanje, ali je odbacio Cutileirov plan. Prihvatio je i druga dva mirovna plana Vance-Owenov i Owen-Stoltenbergov plan. Sva tri plana imala su istu početnu premisu Cutileirova plana: „Bosna i Hercegovina će biti država sačinjena od tri sastavne jedinice temeljene na nacionalnim načelima i vodeći račun o gospodarskim, zemljopisnim i drugim kriterijima“.¹² Sastavne jedinice u tim su planovima imale različite nazive (kantoni, provincije, republike), a pojedini su konstitutivni narodi mogli računati s većim ili manjim postotkom prostora svoje sastavne jedinice. No, u sva tri predložena mirovna plana osnovno načelo ustavno-političkoga uređenja BiH bilo je da su „tri sastavne jedinice temeljene na nacionalnim načelima“.

Izdvojeno pak mišljenje suca Claude-a Antonettija zorni je dokaz upućen javnosti da haško Tužiteljstvo nije htjelo, a većina sudaca Raspravnog i Žalbenog vijeća u predmetu IT-04-74-T nije znala ili nije htjela, prepoznati taj povijesni i politički kontekst kako bi mogli racionalno i „van razumne sumnje“ prosuđivati o uzrocima i razlozima rata i ratova o kojima su sudili.

Ključni datumi i događaji uvijek su presudni za razumijevanje konteksta pojedinih zbivanja. Zato sudac ClaudeAntonetti u

12 Cutileirov plan: *Tekst izjave o načelima za novo ustavno ustrojstvo Bosne i Hercegovine (Sarajevo, 18.3.1992.)*. Dokument usvojen na petoj rundi pregovora o BiH pod pokroviteljstvom EZ (Izvor: Vjesnik, 19.3.1992.).

svojem izdvojenom mišljenju (napisanom na 565 stranica)prvo utvrđuje slijed zbivanja na koji se odnosi optužnica, a da bi se moglo razumjeti značenje pojedinih izjava i dokumenata. Sudac Antonetti rekonstruirao je „pregled datuma događaja navedenih u Optužnici“.¹³ No, u „pregledu datuma događaja“ na kojima Tužiteljstvo gradi optužnicu u predmetu IT-04-74-T mirovni planovi međunarodne zajednice ne postoje.

Potpisivanje plana Carrington-Cutileiro od strane Izetbegovića, Karadžića i Bobana (18.3.1992.) ne postoji kao datum i događaj u optužnici. *Prezentacija Vance-Owenovog plana u Ženevi (podjela BiH u 10 provincija) 3. siječnja 1993.* nije datum, a *odbacivanje Vance-Owenovog plana od strane Skupštine Republike Srpske u BiH (5-6. svibnja 1993.)* nije događaj. *Prezentacija Owen-Stoltenbergovog mirovnog plana: podjela BiH u 3 konstitutivne republike: srpsku (51%), bošnjačku (30%) i hrvatsku (16%)* nije za Tužiteljstvo ni datum ni događaj, kao ni *Washingtonski sporazum (Osnivanje hrvatsko-muslimanske federacije Bosne i Hercegovine) 1.3.1994. godine.*¹⁴

Okvir za razumijevanje smisla i ciljeva triju politika ali i napadnih odnosno obrambenih vojnih operacija bilo HVO-a, Armije BiH ili vojske RS je prihvaćanje, odbijanje, negiranje, ignoriranje, poništavanje mirovnih planova MZ od sukobljenih strana. Sama pak činjenica da optužnica ne spominje te mirovne planove, dokaz je nevjerodostojnosti Tužiteljstva, odnosno nezainteresiranosti za istinu i razumijevanje motiva i ciljeva rata.

Sudac Antonetti u bilješci kojom komentira **svoju** tabelu događaja relevantnih za razumijevanje konteksta političkih zbivanja na koje se odnosi optužnica daje slijedeće tumačenje:

Činilo mi se da nije potrebno u fusnotama navoditi izvore u vezi s opšte poznatim događajima, to su

13 Izdvojeno mišljenje suca ClaudeaAntonettija. (vidi: Pretresno vijeće III, u sastavu: sudijaJean-ClaudeAntonetti, predsjedavajući sudijaÁrpádPrandler, sudijaStefanTreichsel, sudijaAntoineKesia-MbeMindua, rezervni sudija. Sekretar: g. JohnHocking. Datum: 29. maj 2013. Predmet IT-04-74-T, TUŽILAC protiv Jadranka PRLIĆA, Brune STOJIĆA,Slobodana PRALJKA, Milivoja PETKOVIĆA, Valentina ČORIĆA, Berislava PUŠIĆA.. Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf.)

14 Kurzivom je označen tekst datuma i događaja kako ih sudac Antonetti navodi u svojoj tabeli koja treba „pomoći će da se izjave date u **Zagrebu** i u **Sarajevu** stave u kontekst političkih događaja iz tog vremena“. (Vidi: Izdvojeno mišljenje suca ClaudeaAntonettija.)

*istorijske činjenice koje se ne moraju dokazivati, no treba naglasiti da su svi ti događaji pomenuti u dokumentima koji su uvršteni u spis ili su ih pominjali svjedoci.*¹⁵

Jasno je da su svi mirovni planovi međunarodne zajednice „istorijske činjenice koje se ne moraju dokazivati“, te da je „istorijska činjenica“ kako je hrvatska strana jedina prihvaćala i potpisivala sve predložene mirovne sporazume u cijelosti, za razliku od srpskoga i muslimanskoga vodstva. No, Tužiteljstvo haškoga tribunala ne može optužnicu graditi na tim „istorijskim činjenicama“, budući daje hrvatski entitet definiran u svim međunarodnim mirovnim planovima, pa bi bilo nelogična i besmislena optužnica da je „sredinom januara 1993. počeo da postoji udruženi zločinački poduhvat (ili UZP) s ciljem da se stvori hrvatski entitet u Bosni i Hercegovini koji bi omogućio ponovno ujedinjenje hrvatskog naroda“.¹⁶

Zbog toga što su u svim mirovnim planovima MZ tih „osam opština“ u kojima se zbivaju sukobi i događaju ratni zločini već sastavni dio provincija 8 i 10 (prema Vance-Owenovu planu), odnosno hrvatske republike prema (Owen-Stoltenbergovu planu), tj. entiteta s većinskim hrvatskim stanovništvom, to bi Tužiteljstvo trebalo optužiti i Vancea, Owena i Stoltenberga za UZP „s ciljem da se stvori hrvatski entitet u Bosni i Hercegovini“.¹⁷ Zato Tužiteljstvo konstruira teoriju o uspostavi Banovine Hrvatske iz 1939. kako bi optužili hrvatsko političko i vojno vodstvo da žele 'stvoriti hrvatski entitet' – koji su već dobili pristankom i potpisivanjem spomenutih mirovnih planova.

Hrvatsko je političko vodstvo u BiH znalo da je potpisivanjem mirovnih planova MZ svaki put ostvarilo maksimum onoga što se u danim (političkim i vojnim) okolnostima moglo postići. Međutim, mirovne je planove rušila, s jedne strane, nezadovoljna velikosrpska separatistička politika a, s druge, nezasićena muslimanska unitaristička politika. Hrvatski je problem bio kako u sendviču tih dvaju politika sačuvati ono što su dobili za diplomatskim stolom. To je logični i politički zaključak koji slijedi iz analize odnosa triju nacionalnih politika prema planovima MZ ustavno-političkoga uređenja BiH. To su „istorijske činjenice koje se ne moraju dokazivati“.

15 Izdvojeno mišljenje suca Claudea Antonettija. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf.)

16 Sažetak presude Žalbenog vijeća u predmetu Prlić i drugi (<http://www.icty.org/x/cases/prlic/acjug/bcs/171129-summary-bcs.pdf>.)

17 Sve je prijedlog mirovnih planova prihvatilo Vijeće sigurnosti UN-a, pa bi dosljednost zahtijevala postavljanje pitanja o odgovornosti međunarodne zajednice.

Međutim, u svojoj konstrukciji UZP-a Tužiteljstvo MKSJ ne prihvaća mirovne planove MZ kao relevantne datume i događaje, jer bi u tom slučaju moralo odustati od optužnice da su Hrvati **nastojali formirati entitet** koji im je MZ već ionako **priznala mirovnim planovima**. Zato protivno logičkom načelu Occamove britve, UZP grade na hipotezi da je dr. Franjo Tuđman vodio „dvostruku igru“, te da je hrvatska politika imala za „krajnji cilj“ stvaranje Banovine Hrvatske, odnosno „taj krajnji cilj ... je bilo stvaranje hrvatskog entiteta kojim bi se obnovile ranije granice i koji bi omogućio ponovno ujedinjenje hrvatskog naroda“.¹⁸

Slijedom inverzije političkih činjenica i povijesnih događaja Tužiteljstvo sudionicima UZP-a smatra dr. Franju Tuđmana, ministra Gojka Šuška i generala Janka Bobetka, jer su oni imali za cilj vojnim putem postići ono što je već dogovoreno i potpisano od strane hrvatskih predstavnika iz BiH, a čemu su dužnosnici RH bili svjedoci. Predsjedavajući Raspravnoga vijeća sudac Antonetti u svojem je izdvojenom mišljenju mogao samo ustanoviti, da se hipoteza Tužiteljstva, ne gradi na materijalnim dokazima i činjenicama nego samo na određenom broju zapisnika:

*što se tiče dokaza o njihovom učešću u zajedničkom planu raspoložemo uglavnom samo **predsjedničkim transkriptima**.*¹⁹

Zato je sudac Antonetti smatrao da je „od ključne važnosti“ analizirati ne samo dvadesetak „predsjedničkih transkripata“ koliko ih citira optužnica, nego je analizirao njih 64. On u svojem Izdvojenom mišljenju, od 7 do 58 stranice, secira te transkripte jedan po jedan i uz svaki daje svoj komentar. Spoznaje do kojih je došao raščlambom transkripata dovele su ga do zaključka da je optužnica o udruženom zločinačkom poduhvatu neutemeljena.

Tužiteljstvo optužnicu u predmetu IT-04-74-T zasniva na hipotezi da je predsjednik Tuđman vodio „dvostruku igru“, odnosno „dvoličnu politiku“ kako su ga optuživali Alija Izetbegović i Stjepan Mesić.²⁰ Sudac Antonetti nakon

18 Sažetak presude Žalbenog vijeća u predmetu Prlić i drugi (<http://www.icty.org/x/cases/prlic/acjug/bcs/171129-summary-bcs.pdf>.)

19 Podvučeno u izvorniku. Izdvojeno mišljenje suca Claudea Antonettija. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf.)

20 Alija Izetbegović: „..dvolična politika HDZ-a vodila je u dalje proturječnosti. Bojeći se promjene granica i otcjepljenja dijelova teritorija pod kontrolom odmetnutih Srba, hrvatski politički vrh deklarativno podržava suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine, a istovremeno dosljedno i planski radi na razgradnji Bosne i

raščlambe 64 predsjednička transkripta dolazi do sasvim oprečnoga zaključka:

*... predsjednik **Franjo Tuđman** se uvijek izjašnjavao u prilog održavanju granica koje je priznala međunarodna zajednica i u prilog priznavanju tri konstitutivna naroda u Republici Bosni i Hercegovini. Takavstav, ponovljen više puta, u suprotnosti je s glavnom tezom tužilaštva. Dakako, tužilaštvo je iznijelo tvrdnju da je **Franjo Tuđman** igrao dvostruku igru, ali, kako je mogao da igra dvostruku igru naspram sagovornika na tako visokom nivou kao što su bili **lord Owen, Cyrus Vance, Alija Izetbegović ili Slobodan Milošević**? Dali je on mogao da igra dvostruku igru i prilikom rasprava u **Savjetu bezbjednosti**? Ne mogu da vjerujem u tu verziju, posebno s obzirom na to da imamo dokaze koji se sastoje od niza razgovora vođenih u uskom krugu, u kojima on, i to čak i pred najbližim saradnicima poput **Bobetka ili Šuška**, govori isto što je izjavljivao pred drugim ljudima u drugim prilikama.²¹*

Sudac Antonetti odbacio je hipotezu Tužiteljstva da je predsjednik Tuđman vodio „dvoličnu politiku“ ili „dvostruku igru“, te je konstrukciju udruženog zločinačkoga pothvata, kako je definiran optužnicom smatrao bespredmetnom:

U krajnjoj instanci, čini mi se da stav Tuđmana, koji je on ponovio mnogo puta u ta 64 razgovora, protivurječi tezi o udruženom zločinačkom poduhvatu za koji tereti tužilaštvo.²²

Na osnovu dubljeg proučavanja tih izjava uspio sam da izvedem više konstatacija za koje se čini da upućuju na činjenicu da Franjo Tuđman nije osporavao rezolucije Savjeta bezbjednosti i da je odobravao Vance-Owenov plan koji se protivio bilo kakvom komadanju Republike

Hercegovine". A. Izetbegović: "Pogubnost dvolične politike", u Ć. Ribičić. *Geneza jedne zablude*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2001., str. 12.

Tužitelj M. Harmon najavio 16.3.1998. godine Haškom sudu svjedoka optužbe Stjepana Mesića u slučaju generala Blaškića: "On će svjedočiti o dvostrukoj politici Predsjednika Tuđmana spram Bosne ...". Predmet IT-95-14-A, svjedočenje S. Mesića 16.-19.3.1998.

21 Podvučeno u izvorniku. Izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje sudije Jean-Claudea Antonettija, predsjedavajućeg vijeća. Tom 6 od 6. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf, str. 435-436.)

22 Izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje sudije Jean-Claudea Antonettija, predsjedavajućeg vijeća. Tom 6 od 6. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf, str. 57.)

*Bosne i Hercegovine, što nije isključivalo eventualno pripajanje Hercegovine Republici Hrvatskoj ako bi došlo do pripajanja srpskog dijela Republike Bosne i Hercegovine Srbiji.*²³

Za takav zaključak navodi niz činjenica na temelju raščlambe stavova iz predsjedničkih transkripata „uglavnom“ jedinih dokaza o UZP. Transkripti ne nude ni jedan dokaz da je Hrvatska vojno intervenirala u BiH, odnosno nema potvrde da je bila uvučena u međunarodni sukob – a još manje da bi bila agresor:

Republika Hrvatska je intervenisala u Bosni i Hercegovini, ali prije svega putem dobrovoljaca i oficira upućenih na lice mjesta, poput Praljka, Petkovića ili Rose. Materijalna pomoć je stalna tema njegovih diskusija.

Što se tiče direktne intervencije Hrvatske vojske (HV), ona je izgleda bila veoma ograničenih razmjera, ako je uopšte postojala. Franjo Tuđman stalno pominje međunarodnu zajednicu i pitanje sankcija.

*Vidi se da on nikada nije htio konfrontaciju s međunarodnom zajednicom i da je bio primoran da prizna postojanje granica, te da je čak predložio da se na granice razmjesti UNPROFOR.*²⁴

Štoviše, Antonetti ocjenjuje da je spominjanje Banovine Hrvatske imalo više psihološko, nego političko značenje:

*Eksplícitno pominjanje Banovine, rekao bih, više je psihološkog nego političkog karaktera.*²⁵

Profiteri programirane krivnje

Neovisno o tome što je sudac Antonetti ostao u manjini, nije moguće opovrgnuti činjenicu da u predmetu IT-04-74-T

23 Izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje sudije Jean-Claudea Antonettija, predsjedavajućeg vijeća. Tom 6 od 6. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf, str. 435.)

24 Izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje sudije Jean-Claudea Antonettija, predsjedavajućeg vijeća. Tom 6 od 6. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf, str. 7-57.)

25 Komentar uz zapisnik razgovora u Predsjedničkim dvorima u Zagrebu, predsjednika Franje Tuđmana, lorda Davida Owena i Thorvalda Stoltenberga, 7. srpnja 1993. Izdvojeno i djelimično suprotno mišljenje sudije Jean-Claudea Antonettija, predsjedavajućeg vijeća. Tom 6 od 6. (Izvor: http://www.icty.org/x/cases/prlic/tjug/bcs/130529_6.pdf, str. 36.)

Tužiteljstvo ne gradi optužnicu na relevantnim povijesnim činjenicama i zbiljskim događajima. Također, ostaje činjenica da predsjednički transkripti nisu dovoljan dokaz da je postojao UZP, niti da je on bio planiran ili motiviran od strane političkoga i vojnoga vodstva u RH. Zato Tužiteljstvo kulise optužnice za *udruženi zločinački poduhvat* gradi na izjavama svjedoka koji nisu sudjelovali u pojedinim događajima, nego daju svoje tumačenje tih događaja. Svjedoci, čak i kada su dobronamjerni, svojim tumačenjem događaja kreiraju novi događaj jer je naknadno tumačenje uvijek barem jedan korak odmak od zbilje, a jedan korak bliže virtualnoj stvarnosti. Time postaje nejasna granica između objektivnoga znanja i subjektivnog prikaza zbilje.

No, Tribunal i optuženici nisu bili suočeni s dobronamjernim svjedocima Tužiteljstva. Bili su suočeni s proizvodnjom dobro planiranih, pomno plasiranih i medijski orkestriranih dezinformacijama.

Skoro od samoga vremena utemeljenja MKSJ, bošnjačka je politika planski koristila svoje izvještajne službe sa zadaćom diskreditacije HR HB, njezinih lidera i optuživanja RH za „lažno savezništvo“. Do tih su planova i dokumenata došle međunarodne snage (IFOR) u BiH već 1996. kada su upale u kamp na Pogorelici, gdje su obučavani pripadnici AID-a.²⁶ Na temelju procjene zaplijenjenih dokumenata do kojih je došao IFOR **Agencija za istraživanje i dokumentaciju BiH** izradila je procjenu moguće štete po svoju službu i bošnjačku politiku:

.... izvršili smo procjenu i došli do zaključka da, s tim u vezi, postoji ozbiljna vjerovatnoća mogućih političkih, diplomatskih i drugih štetnih posljedica po interese RBiH... Navedeni zaključak je, između ostalog, izveden iz tema seminarskih radova koji su svakodnevno izrađivali polaznici Kurasa, a koji su takođe zaplijenjeni od strane IFOR-a.²⁷

Nakon što je u ime Bošnjaka Alija Izetbegović potpisao Washingtonske i Daytonске sporazume, djelatnici AID-a u

²⁶ IFOR je upao u kamp na Pogorelici na temelju saznanja da iranski instruktor pripadnike AID-a obučavaju iz terorističke akcije.

²⁷ AID je svjestan da su pronađeni dokazi koji ih terete za ugrožavanje interesa BiH: „ –u pogledu mogućih optužbi za opstrukciju dejtonskog sporazuma; - u pogledu odnosa sa SAD-om i njihovim ob. službama; - u pogledu mogućeg narušavanja odnosa sa hrvatskim partnerima u Federaciji..“ **Agencija za istraživanje i dokumentaciju BiH**. Direktor agencije. *Predmet: Desant IFOR-a na Pogorelici, moguće štetne posljedice*. Broj. 563. Dana: 17.02.1996., službena tajna. Strogo povjerljivo.

kampu na Pogorelici educiraju se za zadaće na programu: „tihan okupacija' naše zemlje od strane SAD-a i IFOR-a“, „protivošnjački i protivislamski interesi IFOR-a, SAD-a, Francuske i V. Britanije“.

No, nisu samo IFOR, SAD, Francuska i Velika Britanija bili neprijatelji „bošnjačkih interesa“ već je to bila prvenstveno „hrvatska strana“.²⁸ Zato je AID sustavno radio da se Hrvati optuže za „lažno savezništvo“ te „spajanje tzv. Herceg-Bosne i Hrvatske i rasparčavanjeR BiH“. Nakon razotkrivanja programa rada bošnjačke tajne službe, AID u svojem izvješću precizno navodi zadaće za koje su njihovi djelatnici bili obučavani:

prijedlozi mjera Službe prema ličnostima iz političkog života:

Dario Kordić – hapšenje

Mate Boban – kompromitacija

Ivan Bender – kompromitacija

*Jadranko Prlić – kompromitacija.*²⁹

Nakon dva desetljeća bošnjačka izvještajna služba može se pohvaliti svojim uspjesima – ostvarila je svoje glavne ciljeve jer im je uspjelo preparirati haško Tužiteljstvo u dovoljnoj mjeri da ono optuži Hrvatsku za „lažno savezništvo“ i za „spajanje tzv. Herceg-Bosne i Hrvatske i rasparčavanjeR BiH“.

Daytonski sporazumi parafirani su 21. studenog 1995., a potpisani su u Parizu 14. prosinca 1995. godine. Izvješće AID-a otkriva da je bošnjačka politika te sporazume, već u vrijeme njihova potpisivanja, smatrala „tihom okupacijom naše zemlje“ te da SAD, Francuska, Velika Britanija i IFOR vode „protubošnjačku“ i „protuislamsku“ politiku. Kako bi neutralizirali „tihu okupaciju“ AID je dobio zadaću diskreditirati i eliminirati Hrvate kao politički čimbenik u Federaciji BiH. Tu je zadaću uspješno odradilo haško Tužiteljstvo, i prije izricanja presude političkom i vojnom vodstvu HVO-a, objavivši na portalu *Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju* - kao utvrđenu činjenicu čiju istinitost ne treba dodatno pojašnjavati - da je hrvatska politika imala za cilj „rasparčavanjeR BiH“:

28 AID izvješćuje i štiti samo „bošnjačke interese“ a ne interese Federacije, odnosno države BiH. Već sama ta činjenica dostatno svjedoči o odnosima prema Hrvatima kao konstitutivnom narodu u Federaciji i BiH.

29 **Agencija za istraživanje i dokumentaciju BiH.** Direktor agencije. Predmet: Desant IFOR-a na Pogorelici, moguće štetne posljedice. Broj. 563. Dana: 17.02.1996., službena tajna. Strogo povjerljivo.

*... vođe Srbije i Hrvatske su se tajno sastali već 1991. godine i dogovorili o podeli Bosne i Hercegovine, ostavivši Muslimanima malu enklavu.*³⁰

Poznato je da za takvu tvrdnju nikada nitko nije iznio niti jedan dokaz. Ne postoji zapisnik sa sastanka u Karađorđevu, a predsjednici Tuđman i Milošević u svojim su izjavama i pisanim priopćenjima tvrdili da na tom sastanku nije bilo razgovora o Bosni i Hercegovini, niti o podjeli BiH. Sama pak tvrdnja da se radi o „tajnom“ sastanku je neodrživa jer je medijski bio popraćen od niza novinskih agencija. No, takva je tvrdnja potrebna Tužiteljstvu kako bi susret dvojice predsjednika prikazali kao urotnički prema Muslimanima i kao glavni dokaz za UZP.

Zagovornicima mita o Karađorđevutaj sastanak je dokaz o dogovorenom ratu protiv Muslimana. To što će par mjeseci nakon Karađorđeva početi opća agresija velikosrpske politike na Hrvatsku, a krvavi se rat voditi narednih četiri godine kako bi Hrvatska oslobodila 30% svojega teritorija od Miloševića – samo je po sebi već dokaz bespredmetnosti i besmislenosti tvrdnje o dogovoru „o podeli Bosne i Hercegovine“.

Međutim, dezinformacija se ne gradi na smislenom sadržaju, već na konstrukciji njezine dvosmislenosti kako bi bila u neposrednoj funkciji interesa i ciljeva kreatora i promotora dezinformacije. Mit o „podjeli Bosne“ u Karađorđevu za zagovornike unitarne BiH i neprijatelje njezina federalnoga uređenja je samoispunjavajuće proročanstvo kojem, kao i svakom proročanstvu, ne treba dodatnih dokaza.

Za Izetbegovića i njegovu politiku Karađorđevo je apsolutni događaj, događaj koji određuje sve druge događaje:

*... danas je jasno kako to što se dogodilo u Karađorđevu obilježava čitavu historiju naših odnosa i objašnjava događaje koji su slijedili svih ovih četiri-pet godina nakon toga.*³¹

Neprijeporna je činjenica da je začetnik toga mita bio je Alija Izetbegović. On je plasirao tezu o „podjeli Bosne“ i to **dan prije** nego što je održan sastanak u Karađorđevu:

Uvjeren sam (a u tom pogledu imam i izvjesne informacije) da će Vam On u bilateralnim razgovorima

³⁰ <http://www.icty.org/bcs/o-mksj/sta-je-bivsa-jugoslavija/sukobi>.

³¹ A. Izetbegović. **Sjećanja. Autobiografski zapisi**. Sarajevo: TKD Šahipašić, 2001., str. 419.

*ponuditi neka parcijalna rješenja, koja bi dijelom bila ostvarena na račun Muslimana i BiH.*³²

Haškom je pak Tužiteljstvu potreban mit o Karađorđevu, kako bi mogli isfabricirati tezu o UZP koji ima za cilj „podjelu Bosne“. Međutim, vjerodostojnost mita o „podjeli Bosne“ bila bi upitna kada bi se znalo da ga je prvi plasirao Alija Izetbegović. Zato je on u kasnijim svojim izjavama tvrdio da je o „podjeli Bosne“ saznao tek nakon Karađorđeva, te je mijenjao priču o izvoru svojih informacija. Tužiteljstvo bi isto imalo problema s vjerodostojnošću ako bi se pozivalo na Izetbegovića. Zato su kao krunskoga svjedoka mita o „podjeli Bosne“ koristili Stjepana Mesića:

Tužitelj M. Harmon najavio je 16.3.1998. godine haškom Tribunalu svjedoka optužbe Stjepana Mesića u slučaju generala Blaškića:

*On će svjedočiti o dvostrukoj politici Predsjednika Tuđmana spram Bosne, jednoj koja je bila javna politika za priznanje neovisnosti Bosne, i o prikrivenoj politici podjele Bosne između Hrvatske i Srbije.*³³

Kao svjedok Tužiteljstva i optužbe Stjepan Mesić je već 1998., na haškom Tribunalom postao krunskim svjedokom o "podjeli Bosne" u Karađorđevu. Većina onoga što je rekao u svojem svjedočenju bilo je neistinito, lažno i kontradiktorno. Raščlamba njegova svjedočenja dokazala je da je on na sudu bio krivokletnik.³⁴

Njegovo kontradiktorno i lažno svjedočenje svatko može koristiti prema svojim potrebama. Naime, Stjepan Mesić, zaprisegnuti svjedok, svjedok Haaškoga tužiteljstva, izjavio je na tomistomprocesu da ni u siječnju 1994. još nije postignut dogovor između predsjednika Tuđmana i Miloševića, jer je on, Stjepan Mesić, kao predsjednik Sabora RH, bio zapreka postizanju toga dogovora pa je zato tražena njegova ostavka.³⁵

32 Alija Izetbegović šalje faksom rukom pisano pismo predsjedniku Tuđmanu 24.3. 1991., dan prije sastanka u Karađorđevu, s porukom kako je „uvjeren“ da će mu Milošević ponuditi "podjelu Bosne". Faksimil pisma prvi put je objavljen 2006. godine u knjizi M. Tuđman. **Vrijeme krivokletnika**. Zagreb : Detecta, 2006., str. 435.

33 Predmet IT-95-14-A, svjedočenje S. Mesića 16.-19.3.1998.

34 Podrobna raščlamba njegova svjedočenja prikazana je u: M. Tuđman. **Vrijeme krivokletnika**. Zagreb : Detecta, 2006.,

35 M. Tuđman. **Vrijeme krivokletnika**, str. 216-221; Iskaz Stjepana Mesića haškim istražiteljima, 19. travnja 1997.

Ni Alija Izetbegović nije dosljedan u tvrdnji da je dogovor o „podjeli Bosne“ postignut u ožujku 1991., već će naknadno tvrditi da je dogovor o „podjeli Bosne“ trajao godinama:

*Razgovoreo ovome započeli su Tuđman u Milošević u Karađorđevu 25. marta 1991. godine, a nastavili ih do kraja rata u Bosni i Hercegovini.*³⁶

Mit o podjeli Bosne i Hercegovine postao je realna činjenica u javnome prostoru iako nije utemeljen na činjenicama i dokazima o sastanku u Karađorđevu. Mit je postao istinit po svojim posljedicama: predrasuda zasnovana na nedokazivim tvrdnjama i lažnim svjedočima. Predrasuda zajednička bošnjačkoj politici koja je protiv federalizacije BiH, te lijevim hrvatskim medijima i promotorima politika detuđmanizacije.

U službi haškoga Tužiteljstva bio je izravno drugi hrvatski predsjednik Stjepan Mesić, a posredno i treći predsjednik RH Ivo Josipović, čije su izjave također bile potvrda optužnice o UZP-u i prilog osudi Hrvata kojima se sudi u Haagu. Izjave predsjednika Republike uvijek imaju težinu činjenica i onda kada nisu potkrijepljene dokazima. Pogotovo kada su izrečene na račun hrvatske politike u Parlamentu BiH:

*Politike koje su devedesetih - bilo to iz zloćudnosti, neznanja, arogancije ililudosti - vjerovale da je rješenje za Bosnu i Hercegovinu - podjela, posijale su u Bosni i Hercegovini ali i u svojim zemljama zlosretno sjeme. Zavedeni su narodi i pojedinci požnjeli rat, smrt i sakaćenje stotina tisuća, milijune raseljenih, uništena gospodarstva, uništene obitelji, a ovdje u Bosni i Hercegovini ostavili za sobom rastrgano tkivo jednoga nedvojbeno posebnoga društvenog i kulturnoga bića utemeljenog namultietničnosti i multikonfesionalnosti. Duboko žalim što je i Republika Hrvatska svojom politikom u devedesetim godinama prošlog stoljeća tome doprinijela. Duboko žalim što je takva hrvatska politika doprinijela stradanjima ljudi i podjelama koje nas i danas muče. Došlo je novo doba, doba u kojemu odlučno treba prepoznati pogreške prijašnjih vremena, i hrabro kročiti novim putem, putem koji će trajno u regiji donijeti mir, stabilnost i prosperitet.*³⁷

36 A. Izetbegović. **Sjećanja**. 2001., str. 121.

37 Govor Ive Josipovića u Parlamentarnoj skupštini BiH 14. travnja 2010. (Izvor: https://hr.wikisource.org/wiki/Govor_Ive_Josipovi%C4%87a_u_Parlamen_tarnoj_skup%C5%A1tini_BiH_14._travnja_2010.)

Političkim profiterima optužnica i presuda Hrvatima u Haagu bit će potpuno nevažno što je izrečena presuda uvreda za samu pravdu i degradacija institucije međunarodne pravde. Za razliku od političkih izjava dvojice hrvatskih predsjednika i sličnih izjava njihovih sumišljenika, većina haških odvjetnika dijeli uvjerenje Michaela Karnavasa, pravnika s dugogodišnjim međunarodnim iskustvom i ugledom:

... dio mračne ostavštine MKSJ-a... / je/ ... školski primjer kako ne treba voditi predmet, kako ne treba birati sudsko vijeće, kako ne treba voditi sudsku raspravu, kako ne treba analizirati dokazni materijal, kako ne treba pisati presudu ... /to je/ bila parodija, šarada, teatar apsurdna zamaskiran suđenjem.³⁸

Prezirom dokinuti apsurd

Dr. Jadranko Prlić, Bruno Stojić, general Slobodan Praljak, general Milivoj Petković, Valentin Ćorić i Berislav Pušić dragovoljno su otišli u Haag i haški pritvor 2004. godine. Što je sudski proces duže trajao, a trajao je 13 godina i bio je najduži proces što je vođen na MKSJ, to su šestorica Hrvata bili sve manje zatočnici u haškome pritvoru a sve više zatočnici haškoga teatra apsurdna.

Što je vrijeme njihova zatočeništva bilo duže, to se zdanje svijeta apsurdna u kojem su se našli sve rigidnije protivilo zdravome razumu.

Potvrđivanjem optužnice IT-04-74-T podijeljene su uloge u teatru apsurdna. Optužnicom su u ponor zaborava bačene žrtve zločina, jer neće ni nakon 24 godine dobiti zadovoljštinu, jer ni nakon 24 godineneće biti osuđeni počinitelji zločina.

Optužnica IT-04-74-T protiv šestorice Hrvata podignuta je jer su „podmukla kopilad“, a ne zato što su naredili ili počinili zločine. Oni su morali biti krivi jer su „svi ratni lideri krivi za ratne zločine“. Taj je aksiom haškoga Tužiteljstva učinio besmislenim svaki pokušaj dokazivanja nevinosti pozivanjem na dokaze i argument „izvan razumne sumnje“.

Optužnica IT-04-74-T protiv šestorice Hrvata podignuta je jer su se udružili u UZP kako bi vodili „dvoličnu politiku“ i „dvostruku igru“, a ključni je dokaz to što su prihvaćali i potpisivali sve mirovne planove koje je nudila međunarodna

38 Michael G. Karnavas (Izvor: <http://michaelgkarnavas.net/blog/2017/12/05/slobodan-praljak/>)

zajednica. Srpski i muslimanski lideri - koji nisu prihvaćali te planove ili su ih prihvaćali pa ih se odricali – nisu vodili ni „dvoličnu politiku“ ni „dvostruku igru“. Kriva je „podmukla kopilad“ koja je željela i činila sve kako bi ostvarila te planove.

Inverzija istine pobijedila je logiku zdravoga razuma. Zato je u virtualnome svijetu UZP-a moguće da postane moguće ono što u zbilji nije moguće.

Jedino je u svijetu apsurdna moguće tvrditi da je hrvatska politika obučavala, opremala, snabdijevala muslimanske postrojbe cijelo vrijeme rata; omogućavala odlazak Muslimana iz Hrvatske vojske u Armiju BiH, liječila tisuće muslimanskih ranjenika u hrvatskim bolnicama - a sve sa ciljem da bi ratovala protiv Armije BiH.

Jedino je u Orwellovu svijetu moguće tvrditi da je Hrvatska prihvatila stotine tisuća muslimanskih izbjeglica, smjestila ih u svojim odmaralištima i hotelima, organizirala školovanje za prognanu djecu u svojim školama, omogućila im besplatnu socijalnu skrb – a sve sa ciljem da etnički protjera Muslimane iz onih općina u kojima su Hrvati ionako bili većina.

Jedino je u „Pohvali ludosti“ Carledele Ponte i Brammertza moguće zamisliti da Predsjedništvo BiH zasjeda u Zagrebu, muslimanski lideri gostuju u hrvatskim medijima i spavaju u hrvatskim hotelima, njihove obitelji cijelo vrijeme rata imaju VIP tretman na hrvatskom Jadranu – i da je sve to dokaz kako Srbija nije, a Hrvatska jest agresor u BiH.

Jedino u sudnici haškoga Tribunala suci mogu gledati na ratove u BiH kao na izoliranu Leibnizovu monadu koja se ne tiče ni njih ni ostatka svijeta – a sve sa zadaćom da međunarodna zajednica ostane nevinna od bilo koje odgovornosti kao četvrta strana u sukobu.

Završnom scenom u haškome teatru apsurdna stvoren je nepremostivi jaz kako pravda ne bi dohvatila istinu prošlih vremena. Postalo je moguće ono što se protivi zdravome razumu što bi trebala postati istina u budućim vremenima.

Prihvatiti presudu bez pobune i ogorčenja značilo bi ostatak života provesti u svijetu apsurdna, odustati od smisla života, dokinuti moralna načela, odreći se ponosa i časti, poniziti istinu, zaboraviti pravdu. Slobodan Praljak to nije mogao.

S prezirom je odbacio svijet apsurdna, nije htio u njemu živjeti i oslobodio ga se samožrtvovanjem. Nije prihvatio poraz jer se nije htio odreći smisla života, ni svoje časti, ni svojega

ponosa. Porazio je suce i tužitelje haškoga Tribunala jer je u zadnoj sceni neopozivo napustio njihovu predstavu – minutu prije nego što je pao zastor. Oduzeo si je život da bi sačuvao pravo na vlastitu sudbinu, vrijednosti za koje je živio, da bi ostao ono što je cijeloga života bio: Slobodan Praljak.

Praljkov čin i sramotna presuda na koncu dvadeset i četiri godine postojanja *Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju* bit će politički alibi međunarodnim čimbenicima da je „moć da se nešto učini“ posredstvom Tribunala, u konkretnom predmetu bila tek sredstvo skidanja vlastitog dijela odgovornosti za nametanje mirovnih planova, ali i nespremnosti da svjedoče tko su im bili parteri a tko protivnici u provođenjupotpisanih planova o BiH tijekom 1992.-1995.

Presuda izrečena 29. studenog 2017. nije i neće pridonijeti političkoj stabilizaciji i mirnom suživotu u BiH, sve dok se na nju pojedine politike budu pozivale. Presuda neće biti kraj jednoga procesa, nego početak novih dugoročnih obračuna s onim Hrvatima koji zagovaraju opstojnost BiH kao države triju konstitutivnih naroda u kojoj i Hrvati moraju imati jednaka prava kaoi druga dva naroda. Sudski procesi hrvatskim političkim predstavnicima i pripadnicima HVO-a i Herceg-Bosne vodit će se samo kao aneksi presude u Haagu. Službena bošnjačka politika svoje je stajalište već davno vrlo precizno najavila:

*Od sada tko god spomene treći entitet i Herceg Bosnu nastavlja zagovarati zločinački pothvat.*³⁹

39 Bakirizetbegović, 16.06.2013. (Izvor: <https://www.jutarnji.hr/vijesti/hrvatska/bakir-izetbegovic-%E2%80%98treceg-entiteta-u-bih-nece-biti-jer-bi-to-bio-zlocinacki-poduhvat%E2%80%99/1153814/>)